

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 5. An res aliena commodata, deposita, conducta, &c. debet præferri
propriæ, si utraque conservari nequeat, ut in periculo incendii, naufragii,
&c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

fuit electus, tunc enim res domino suo perit. Quòd si in utriusque commodum res fuisset commodata alteri, hic tenebitur solum de culpa levi: si verò in solius commodantis de culpa lata, juxta regulas alibi traditas.

Q. 5. An res aliena commodata, deposita, conducta, &c. debet preferri propria, si utraque conservari nequeat, ut in periculo incendii, naufragii, &c.

Resp. I. Si res tua propria sit pretiosior, potes eam conservare præ aliena commodata, deposita, &c. Quia non exigit æquitas, ut quis majore suo damno impediatur damnum minus alterius. Sed tunc si res erat commodata, juxta multos, teneris ejus pretium restituere, *ex l. 5. ff. commod. ubi dicitur commodatarius non teneri compensare damnum ex incendio vel ruina ortum, nisi cum posset res commodatas salvas facere, suas prætulit.* Nam æquum non est, ut alter damnum sustineat, salvis ejus rebus cui gratificatus est, & ob cuius solius commodum res sua adducta est in periculum.

Resp. II. Si res aliena sit pretiosior, teneris ex justitia eam præ tuis conservare. Quia rei alienæ ea debetur custodia, quam quisque prudens in suis rebus adhiberet: quisque autem servaret res suas pretiosiores, relictis vilioribus. Sed tunc si res aliena erat apud te in
com-

commodum solius Domini, potes exigere compensationem totius damni, quod passus es eam servando: nam non teneris eam gratis servare tuo damno, cum in tuam utilitatem non detineas. Si autem erat in commodum tui, & Domini, potes repetere mediam partem damni, quia utriusque causâ res periclitabatur; & par est, ut qui sentit commodum, sentiat & onus, pro ratione commodi. Si verò res apud te erat, in tui solius utilitatem, juxta Lessium & alios, non potes exigere compensationem pro tuis rebus. ex l. 5. cit. ff. *Commod.* Quia cum jactura rerum tuarum minoris, vel æqualis valoris teneris alterum præstare indemnem, cum tantum tui commodi occasione res ejus in periculum istud inciderit.

Resp. III. Quando res tua est æquè pretiosa, potes illam præferre alienæ, si res aliena sit apud te in commodum solius Domini, vel in commodum commune. Si verò res aliena sit in commodum tui solius, juxta multos, teneris eam tuæ præferre ex l. 5. cit. quia rem alienam in tui solius commodum acceptam teneris diligentissimè conservare: nec tunc ille debet tibi compensare, cum res sua tui solius causâ periclitaretur: & cum solus ex contractu commodum sentias, par est, ut solus damnum patiaris, præstando id, ad quod tenebaris.

Porro qui rem suam præ aliena conservat, dum tenetur alienam suæ præferre; tenetur ad

ad restitutionem; quia fecit injuriam damnosam.

Q. 6. Quid est Mandatum?

Resp. Est officium gratis susceptum in gratiam alterius: sive est obligatio aliquid agendi, in commodum alterius, gratis suscepta, v.g. negotium aliquod gerendi, aliquid ipsi emendi, &c. nam si pretio suscipiatur, est potius locatio operæ. Mandatum autem non potest esse, nisi de re licita, l. 6. ff. *mandat.* & re integra solvitur morte mandantis, l. 15. *Cod. Mandati.*

Q. 7. Quenam sunt obligationes mandatarii, & mandantis?

Resp. 1. Ex communi Mandatarius, & quis negotiorum gestor, vel procurator tenetur 1. Alterius negotium diligenter, & utiliter gerere tanquam proprium: nam ad hoc se obligavit acceptando mandatum, nec ei aliter negotium commissum fuisset, ex l. 21. *Cod. mandan.* ibi: *Aliena negotia exacto officio geruntur: nec quidquam in eorum administratione neglectum, ac declinatum culpâ vacuum est.* 2. Negotium susceptum conficere: voluntatis est enim, suscipere mandatum, necessitatis consummare, l. 17 ff. *commod.* Nam ad id se obligavit illud suscipiendo. 3. Tenetur saltem de dolo,